

Una ciutat de còmic

Després de passar-se més de quaranta anys reclosos en les pàgines dels còmics, els populars personatges Mortadel·lo i Filemó fan el bot a les pantalles cinematogràfiques en una pel·lícula amb actors de carn i os: 'La gran aventura de Mortadelo y Filemón'. El seu director, Javier Fesser, va rodar les escenes principals als carrers del barri del Carme de València.

Dijous, 30 de maig, 14.26 h.: una calor intensa al centre de València: quasi 35 °C. Des de fa dues setmanes es roda al cèntric i popular barri del Carme *La gran aventura de Mortadelo y Filemón*, el segon llargmetratge de Javier Fesser. Els carrers adjacents presenten un aspecte apocalíptic, digne d'una pel·lícula de John Carpenter. A un dels carrers de la zona, un grup de marroquins trafica amb petites peces d'haixix, oferint la seua mercaderia als transeünts més joves. El carrer del Pintor Fillol es troba en obres, amb tot el paviment alçat. Uns quants treballadors de nacionalitat sud-americana s'acaben el seu entrepà mentre els vianants eviten els clots i les màquines excavadores, no sense cert risc per a la seua integritat física. La plaça de l'Arbre i el carrer de Baix també presenten un aspecte dantesc, amb tot el paviment alçat i diversos contenidors plens de runes.

El panorama canvia radicalment en arribar al carrer Alt. Quatre *punkies* venen, com fan habitualment cada nit, llaunes de cervesa amb un carret de compra. El carrer és ple de gent de totes les edats disfressada amb cridaners vestits dels anys seixanta. Els homes porten barret i vestits "de diumenge"; els xiquets, uniformes escolars i pantalons curts, i les dones, faldilles que els cobreixen més enllà dels genolls. En total, quasi set-cents extres amuntegats al llarg de tot el carrer Alt, rebatejat per a l'ocasió com a "13 Rue del Percebe": a la vorera, dins dels bars, encimbellats als balcons i fins i tot damunt de cabines telefòniques d'*atrezzo*. Hi ha desenes de pancartes i centenars de globus

de colors. De sobte, des d'un megàfon es demana silenci. Repetiran per quarta vegada una de les escenes finals de *La gran aventura de Mortadelo y Filemón*.

Acció: la multitud aplaudeix i crida enfervorida, des dels balcons llancen pasquins i confeti, i al carrer Baix, cap a la plaça de Sant Jaume, un flamant descapotable negre s'obre pas entre la multitud escortat per dos policies amb motocicleta. Dins de l'automòbil, unes rèpliques exactes dels coneguts personatges de còmic Mortadel·lo i Filemó saluden i somriuen a la gent. Sembla que aquesta presa, que no ha durat més de vint segons, ha estat bona.

Recollim un dels milers de pasquins que sepulten el carrer i hi podem llegir: "Els herois ja són a casa! Visca Mortadel·lo i Filemó. La TIA rep avui amb honors de cap d'estat els dos superagents que han salvat el món."

Una dura jornada de treball. El director de la pel·lícula, Javier Fesser, sembla el més indicat per traslladar a imatges l'esperit original dels personatges de còmic creats per Francisco Ibáñez el 1958. Tant en els seus premis curtsmetratges (*Aquel ritmo* i *El secreto de la tlompeta*), com en el seu primer film (*El milagro de P. Tinto*, 1998), Fesser ha sabut crear un univers visual propi més pròxim a les vinyetes dels còmics que a la vida real. El seu estil, surrealista i colorista, és el més adequat per captar el to embogit de les vinyetes d'aquesta parella de destarotats agents secrets.

Fesser supervisa en un monitor l'escena i dona el vistiplau. És l'hora de recuperar forces. Els extres, la majoria

convocats a les 6.30 h del matí, recullen la seua paga (24 euros) i un entrepà de mortadella o pernil dolç i una poma. Poden anar-se'n a casa. Mentrestant, l'equip tècnic i artístic de la pel·lícula, compost per més de 130 persones, té una hora escassa per menjar. Un immens camió de servei de menjars situat a la plaça del Músic López Chávarri enllesteix el menú. "Prepare les menjades per torns", em comenta l'encarregat de cuina. "Són les 16.30 h i ara em toca el grup més nombrós. De primer plat hi ha gaspatxo, ensalada camperola, bufet d'ensalades, minestra i *pucherito malagueno*. De segon, mero a la planxa i llorells als quatre vins. També tenim postres casolanes, gelat i molta fruita."

Mentre el nombrós equip de rodatge gaudeix d'un merescut descans, ens dirigim al cap de producció, Javier Martín, per informar-nos sobre els detalls que envolten la pel·lícula, una de les més ambicioses i cares de la pròxima temporada. *La gran aventura de Mortadelo y Filemón* està plena d'efectes especials, retocs digitals, escenes amb centenars d'extres i exteriors filmats en diverses ciutats de l'estat espanyol. El rodatge té previst prolongar-se durant unes quantes setmanes més. La producció és conjunta a càrrec de Sogecine i la productora del mateix Fesser, Películas Pendelton.

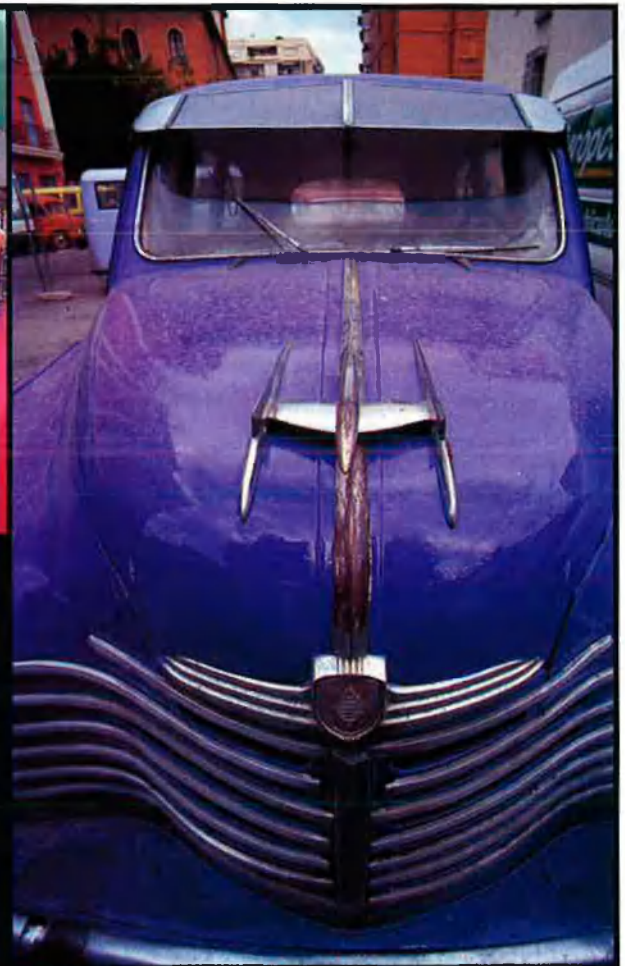
En comptes de facilitar-nos el nostre treball, Javier Martín ens nega qualsevol tipus d'informació referent a la pel·lícula. Fins i tot la més mínima, com quin és el pressupost oficial del film o el nom dels actors principals. No ens permet acostar-nos als protagonistes ni concertar una cita amb el seu realitzador. Tampoc no col·labora excessivament amb el nostre fotògraf, Rafa Gil, el qual es veu obligat a parapetar-se darrere d'una parella de policies per poder realitzar algunes fotos dels decorats, ja que qualsevol tipus de fotos als actors caracteritzats de Mortadel·lo i Filemó és totalment prohibida. I això que estem enmig del carrer!

Decorats de pur còmic. A causa del secretisme absolut i el menyspreu que l'encarregat de producció mostra cap al nostre treball, decidim deixar per

Per moments, el centre històric de València semblava un còmic gegant, viu. Els carrers es van omplir de molts signes que evidenciaven la presència dels mítics Mortadel·lo i Filemó.

Els decorats de cartó pedra han posat una nota de color *pop* i d'irrealitat. Una gasolinera, un carro de gelats, un taller mecànic, una perruqueria, una botiga i una dotzena de sorprenents cotxes i furgonetes dels anys seixanta. Tot plegat, més cridaner del que ja acostuma a ser un rodatge cinematogràfic en plena ciutat.

impossible qualsevol acostament a l'equip de rodatge. Ens limitem a observar els voltants de l'escenari on ha tingut lloc la gravació. Pepe Viyuela, un conegut humorista televisiu, és l'encarregat de donar vida a Filemó. Va vestit amb uns estridents pantalons rojos i una camisa blanca de botonada fins al coll. Al seu costat, l'actor novell que encarna Mortadel·lo. El seu nom és Benito, i va ser reclutat després de diversos càstings. Va disfressat amb la famosa levita negra i les característiques

ulleres de vidre gruixut i pasta negra. La retirada dels dos actors als personatges dels còmics és sorprenent. Els dos xarren i preparen les preses de la vesprada.

Al seu voltant, els decorats de cartó pedra posen una nota de color *pop* i d'irrealitat. Una gasolinera, un carro de gelats, un taller mecànic, una perruqueria, una botiga, una dotzena de cotxes i furgonetes dels anys seixanta... Fins i tot han recreat un carrer, la famosíssima "Rue del Percebe", on demà tots

La retirada dels actors que fan de Mortadel·lo i Filemó als personatges del còmic és sorprenent

Dels còmics al c ine

El món de les vinyetes és una font d'inspiració constant per a directors i productors i un reclam segur per als futurs espectadors.

El setè art, al qual sovint s'ha acusat d'estar mancat de noves idees que portar a la pantalla gran, busca en antigues teles ries (*Scooby Doo*), recents videojocs d'èxit (*Resident evil*) i en els còmics històries i personatges per adaptar-los al seu propi format.

Des de la bona acollida que va tenir a les taquilles de tot el món *Batman* (1989), de Tim Burton, les adaptacions cinematogràfiques dels personatges més populars dels còmics, i en especial els superherois, han esdevingut una constant.

Fins i tot guionistes de còmics tan reputats i personals com Frank Miller van ser contractats en més d'una ocasió per a escriure seqüeles de gran pressupost, com va ser el cas de *Robocop 2* (1990), encara que els resultats no van ser els esperats.

Després de veure que alguns personatges (per exemple, Superman, creat en els còmics en 1938 i convertit en cel-luloide en 1978) es perpetuaven en patètiques seqüeles que no aportaven res de nou ni al personatge original ni al món del cine, Hollywood va recuperar la febre pels superherois en la d cada dels noranta.

Les noves tecnologies digitals, capaces de crear tot un món d'imatges fins llavors inimaginables, i un nou tipus de públic, molt més jove i educat amb la

L'últim superheroi que ha reobentat les sales de cine: Spiderman, l'home aranya.

televisió, els còmics i els videojocs, va propiciar una infinitat d'adaptacions cinematogràfiques d'altres tants superherois del paper impr s.

Des de *Tortugues Ninja* (1990) fins a *La M scara* (1994), passant per *El Capitán Am rica* (1989), el violent justic

cier *The Punisher* (1990), *Judge Dredd* (1995), *The Shadow* (1994) o *El Cuervo* (1993), pol mica revisió de les tenebroses historettes dibuixades per James O'Barr, ja que durant el rodatge va morir en un desgraciat accident el seu protagonista, Brandon Llig. De quasi totes aquestes pel l cules, gràcies al bon funcionament en la taquilla, s'han realitzat successivament més i més seqüeles, segones i terceres parts, que han acabat desvirtuant els propis personatges del còmic.

L'actual i espectacular èxit de *Spiderman*, de Sam Raimi, ha posat de moda Stan Llig, el creador de l'home-aranya en 1962. Actualment ja es troben en fase de postproducció diversos llargmetratges que recreen les aventures de les seues creacions m s celebrades. Per exemple, *The Hulk*, realitzada per l'oriental Ang Llig; *Daredevil*, amb Ben Affleck ficat a la pell d'un advocat cec amb superpoders; i fins i tot la seqüela de *X-Men*, de nou dirigida per Bryan Singer.

Els superherois tornen a causar furor i a estendre les seues xarxes de *marxandatge* per tot el món. D'ací a poc podrem tornar a veure en les botigues samarretes, ninotets, retallables i fins i tot begudes refrescants amb els logotips de dos paladins més dels còmics: Batman i Superman, dels qui ja hi ha escrits diferents guions. Fins i tot n'hi ha un, signat per Andrew Kevin Walker (*Seven*), que arriba a enfrontar-los en un combat a mort. *M. V.*

**Mitja hora
després d'acabat
el rodatge, ningú
diria que all  s'ha
filmada una escena
amb més de
set-cents extres**

ells rodaran algunes escenes més d'aquest film.

"Ha estat una experiència molt divertida, encara que una mica dura", em comenta ben satisfet Pol Coronado, director de la revista contracultural valenciana *Dirty*. "Jo he actuat d'extra, saludava des d'un balcó i formava part del comit  popular de benvinguda. L'ambient m'ha encantat perquè era molt *kitsch*, i Mortadel·lo i Filemó semblava com si estigueren de veritat davant de nosaltres."

Però ja són les 19.45 hores i, a poc a poc, el capvespre s'apodera del carrer Alt. Uns quants membres de l'equip tècnic netegen el carrer de pasquins i confeti i arranquen de les parets els centenars de p sters referents a l'esceua que s'ha rodat aquest migdia. Mitja hora després ningú no diria que all  s'ha filmada una escena amb més de set-cents persones.

Són les coses del cine.

Manuel Valencia